

Solvoll 1, 8370 Leknes

Tlf 76082999

Mail post@lovetsenter.no

Ny forskrift om lakselus.

Høring. Kommentarer til forslag.

Undertegnede har sammen med veterinær og fiskehelseansvarlig Steinar Myrvold hos Ellingsen Seafood as, veterinær og fiskehelseansvarlig Aamer Shehzad hos Isqueen as samt driftspersonell hos Lofoten sjøprodukter as, gått gjennom forslag til ny luseforskrift og vil i det følgende kommentere paragrafer og punkter vurdert ut fra vårt ståsted. Det bemerkes at SM kommer med egen høringsuttalelse som i all hovedsak følger herværende.

§1 Formål.

Vi sier oss enige om prinsippene i formålsparagrafen.

Samtidig bemerkes at gjeldende maksimale lusegrenser har lite betydning for fiskens velferd. Jfr kommentar til §4, 1. ledd.

§2. Hvem forskriften gjelder for.

Ok hva angår selve oppdrettsvirksomheten.

Hva angår brønnbåter og slakteri, så oppfatter vi det slik at dette har lite i luseforskriften å gjøre. Regler for brønnbåter og slaktetransport inngår i egen Transportforskrift. Se kommentar om §11.

§3. Definisjoner.

Ok.

§4. Grenser for nivåer av lakslus.

Krav til grenser 0,5/0,2 er pr definisjon langt under grense som eventuelt vil være velferdsmessig problem for laks. At enkeltmerder skal ligge på velferdsmessig uforsvarlig høyt lusenivå samtidig som samlet anlegg ligger under max tillatt nivå, er direkte usannsynlig. Hensyn til velferd vil uansett gjelde for hver enhet/merd uavhengig av nivå i anlegg.

Utviding av 0,2-periode som foreslås i 2. ledd ansees som et krav til tidligere avlusningstiltak i april – mai. Dette er et krav som begrunnes i hensyn til utvandring av smolt fra laksevassdrag. Kravet vil med dagens avlusningsmetoder - som i praksis vil være IMM - utgjøre en forøket velferdsfare for oppdrettslaks uten at det synes dokumentert behov eller praktisk effekt overfor villsmolt av det.

Det foreslås derfor å ikke utvide periode for lusegrense 0,2 til å også gjelde 2 uker tidligere.

§5. *Plikt til å forebygge og motvirke resistensutvikling.*

Kravet aksepteres.

I praksis vil dette utgjøre en vurderingssak som må avgjøres av involverte aktører i det enkelte område og anlegg. Lokale forhold, årstid, vær, tilgjengelig metodikk og utstyr, fiskens helse og vekstperiode mv. vil være sentrale momenter. Prinsippet om rullering av metodikk vil spille inn. I den grad beslutninger grunngis, vil Mattilsynet vanskelig kunne kritisere eller overprøve tiltak som utføres i den enkelte situasjon.

§6. *Plikt til å redusere antall fisk.*

Kravet synes noe meningsløst all den tid det ikke legges opp til differensierte krav til lusenivå i små eller store anlegg. Når er det for mye fisk i anlegget?

Kravet har kun relevans dersom en oppdretter ikke har behandlingsskapasitet til å handtere lusenivå innenfor krav. Dette kan være en midlertidig problemstilling. Det må tas høyde for omstilling og skifte av avlusningsmetodikk som i en gitt situasjon nødvendigvis vil være noe tidkrevende. Ved kortvarig overskridelse av lusenivå, vil det likevel være langt unna velferdsfare for fisken forårsaket av lusenivået i seg selv. Dramatiske og forhastede behandlingstiltak kan til gjengjeld utgjøre en uforholdsmessig merbelastning for fisken.

For øvrig må kravet sees i sammenheng med kommentar til lusenivå på fisk som snarlig skal slaktes - §7.

§7. *Hvordan telle lakselus, beregne gjennomsnitt og oppbevare grunnlagsdata.*

Gjeldende krav i dag må bestå.

Det må foreligge en viss fleksibilitet i regelverket, ellers oppstår det i praksis mange og ganske betydningsløse avvik. Lus telles hver uke eller annen hver uke, ikke innen 7 eller 14 dager. Dato for telling kan angis.

Omfattende manuell fanging av fisk og telling av lakslus utgjør i dag en betydelig velferdsbelastning for mye fisk. Teknisk/optisk telling vil komme. Det vil i praksis si tilnærmet kontinuerlig telling uten belastning for fisken. **Dermed må krav til telling av fastsittende lus bortfalle.** Slik telling er i dag lite presis og har uansett mest betydning i den varme årstid når lusepåslag og utvikling skjer fort. Da er det **i oppdretters egen interesse** å følge ekstra godt med. Frivillig registrering av nypåslag må ikke være pålagt i forskrift.

Vektet beregning av lusemengde i anlegg støttes. Dette har med reelt smittepress innad og utad å gjøre. Rapportering av alle merder er unødvendig. Rapport om snitt for anlegg + merd med høyest påslag er nok byråkratisk og oppfyller intensjonen. Eventuelt behov for avlusing av merd med mest lus, er ikke et nivåkrav, men en vurdering av gevinst i forhold til internt smittepress i anlegget (egeninteresse) og sekundært et velferdsspørsmål. Manglende telling i enkeltmerder må i noen grad og med angitt begrunnelse godtas som akseptabelt og ikke som avvik.

Krav til signering av telleark og oppbevaring av mer eller mindre skitne og lørvete papirer i hyllemeter med ringpermer, støttes ikke. Dette er gammeldags og innebærer ei mistenkeliggjøring om at notater som føres og tall som rapporteres ikke stemmer overens. Eventuelt overlagt juks kan forekomme uansett, men vil over tid bli avslørt. Lusetellinger foregår og meldes stadig oftere digitalisert og inngår direkte i driftsdata hos bedriften. Tekniske og optiske tellemetoder vil over tid avløse manuelle tellinger og papirdata.

Det foreslås at unntak for krav til telling er gjeldende første 14 dager etter utsett av smolt. Fisken trenger ro og det tar tid å bygge opp lusenivå på fisken. **Det skal heller ikke være krav til lusetelling eller avlusing av fiskemerdd som tas ut til slakt i løpet av 14 dager.** Dette forutsatt at lusenivå er under grense på forhånd. Opptak av laks i denne perioden har liten betydning for anleggets lusenivå og er unødvendig belastende for fisken. Dette gjelder i enda større grad avlusning, som i praksis vil være IMM. Snarlig slakting av fisk er den ultimate avlusing.

For øvrig bør det fra MT utvises skjønn og romslighet hva angår lus og anlegg i utslaktingsfase der det er lite fisk (og samlet lusemengde) igjen på lokalitet.

§8. Rapportering.

Krav til rapportering senest tirsdag opprettholdes. Dette er over tid mere fleksibelt og gjennomførbart. Her unngås ganske betydningsløs grunn til avvik.

Krav til rapportering av fastsittende lus må falle bort dersom tekniske løsninger med kontinuerlig registrering skal gjøres gjeldende. Oversikt over nypåslag er i perioder viktig og i oppdretters egeninteresse å følge opp. Jfr overstående kommentar til §7.

§9. Samordning for kontroll med lakselus og resistensutvikling.

Prinsippet støttes.

«Samme område» vil innebære mange varierende driftsfaktorer. Omfanget av samordning må vurderes lokalt og innebærer en grunnleggende kommunikasjon. Dette kan i noen grad fastslås i gjeldende driftsplan og reguleres etter behov av fiskehelsepersonell hos hver part.

§10. Forsvarlig behandling.

Forslag støttes.

Prinsippet gjelder i stor grad for alle anlegg i dag, men er ikke formalisert i forskrift. Oppfylgning av kravet må likevel innebære skjønn. Oppdretter og fiskehelsepersonell må i dialog vurdere fiskens tilstand og skikkethet for aktuelt avlusningstiltak. Kjennskap til

fiskepopulasjon og eventuelt behov for forhåndsinspeksjon må vurderes. Det samme gjelder oppfølging under avlusningsprosess og evaluering etter. Medhjelper på anlegg er viktig for løpende kommunikasjon.

At overstående hensyn er imøtekommet, må kunne dokumenteres i notat eller rapport fra anlegg og FHT.

§11. Transport og slakting.

Er denne paragrafen nødvendig i luseforskriften? **Ny Transportforskrift gjøres gjeldende fra 1.1.21. Den vil regulere dette spørsmålet.**

Det kan være til ulempe for anlegg og lusesmitte fra anlegg dersom forsinket utslakting (reduert brønnbåtkapasitet) følger av krav til lukket transport. Dette motvirker i så fall overordnet mål om lite lusesmitte til omgivelsene fra lakseoppdrett.

Vi velger ikke å kommentere etterfølgende §§.

Leknes 29.5.20

Robin Ringstad, vet/fiskehelse LVS
- for overstående arbeidsgruppe.